

Raportul dintre numele de botez calendaristice și cele laice în sistemul antroponimic actual din Dobrogea

ANA TOPOR-MARIN
Facultatea de Litere
Universitatea "Ovidius" din Constanța

Analiza sincronică a raportului dintre numele de botez calendaristice și cele laice din sistemul antroponimic actual din Dobrogea constituie obiectul prezentului studiu. Pornind de la caracteristicile generale ale sistemului onomastic românesc, vom exemplifica trăsăturile acestuia care se regăsesc și la numele de botez din Dobrogea după 1990.¹

În evoluția sistemului antroponimic încărcătura semantică a numelui de botez s-a pierdut, rămânând numai funcția de identificare. Numele s-a eliberat de conotațiile magice și astăzi nu este decât o „etichetă” pentru cel care-l poartă, deși pentru cel care-l alege are, de obicei, valoare afectivă.

Primele nume de persoane erau cuvinte comune ale limbii, aveau o semnificație deosebită, distingeau persoana și aduceau o informație despre ea. Această modalitate de identificare s-a păstrat până astăzi în cazul porecelor. Valoarea de mesaj a numelui este cunoscută astăzi numai de familie și are de obicei numai importanță afectivă, fiind numele purtat de nași, tată, o persoană dragă etc.

Semnificația inițială a numelor este criteriul de clasificare a acestora în două categorii: *nume laice* sau *de designare* (de inspirație profană) și *nume calendaristice* sau *de invocare* (de inspirație religioasă).

Numele din prima categorie provin din cuvinte comune capabile să descrie persoana sau o împrejurare legată de nașterea ori viața acesteia. Cele din a doua categorie urmăreau să pună purtătorul numelui sub protecție divină și păstrează amintirea unor zei venerați în trecut, evocă sărbătorile creștine sau calitățile necesare unui bun creștin; au fost numite astfel după anul 1800 întrucât au circulat sub influența directă a cărților de ritual (Mineat, Ceaslov) și au fost trecute în Calendarul religios comun ariei de cultură bizantină.

Cele două categorii de prenume au constituit obiectul mai multor studii în care s-a încercat clasificarea acestora. Numele de botez din Dobrogea se încadrează clasificărilor anterioare ce au avut ca obiect toate unitățile antroponimice ale sistemului onomastic, cu mențiunea că cele actuale ne oferă la unele categorii din ce în ce mai puține exemple. După modelul anterior de clasificare a numelor de botez româneștiⁱⁱ, cele din Dobrogea se împart în:

Nume creștine (biblice, hagiografice)

I. *Străvechi* populare, din epoca formării limbii române, în legătură cu sărbătorile mari oficiale sau cu cele populare grefate pe anumite reminiscențe de sărbători păgâne: *Bun,-a* (< Bunavestire), *Barbu* și *Barbura*, *Florea*, *Florica* (< Florii) etc.

II. Cărturărești sau calendaristice

A. Nume din Vechiul Testament, trecute în calendar: *Azaria*, *Daniil*, *David*, *Iacov*, *Jeremia*, *Ilie*, *Moise*, *Rafail*, *Samuel*, *Sion*, *Sofonia*; altele netrecute în calendar: *Adam*, *Asineta*, *Dan*, *Eva*, *Iudita*, *Macovei*, *Natan*, *Noe*, *Reveca*, *Serafim*, *Solomon*.

B. Nume din Noul Testament și din martirologii:

- a) nume vechi: de origine ebraică, greacă, romană, egipteană, persană etc.
- b) nume elaborate în epoca creștină precum: *Cristian*, *Cristofor*, *Emmanuel*, *Dositei*, *Timotei*;

- c) nume ce designă virtuți creștine: *Agapie, Climent, Evlavie, Inochentie, Irina, Irineu, Iust, Iustina etc.*

III. Prenume și porecle create de popor

a) unele constau din numirea sărbătorii: *Botez, Crăciun, Chiriac, Nedelea, Duhu, Pogor, Sfântu* (Pogorârea Sf. Duh), *Ispas* (Înălțarea), *Florea* etc. Multe nume sunt păstrate în forma pe care o aveau în primul tip de calendar numit Calendarul popular care a funcționat până la începutul secolului al XX-lea. Acest tip de calendar este o creație anonimă, colectivă și orală care indica perioadele cele mai favorabile, începuturile activităților, delimita zilele lucrătoare de cele nelucrătoare, preciza rangul sărbătorilor și individualiza prin diferite obiceiuri practici și obiceiuri tradiționale.

b) numele calendaristice ale sfinților se repetă în numeroase forme derivate de creație populară, unele românești, altele străine, împrumutate de la vecini. Se identifică derivate românești, bulgărești, sârbești, rusești, grecești, ungurești, germane, italiene etc.

IV. Nume privitoare la cult și la diverse locuri sfinte: *Jordan, Ierusalim, Galilea, Sinai etc.*

Nume laice:

- I. Vechi creații românești din cuvinte de origine tracă sau latină: *Albu, Aurica, Bucur, Căruntu, Negru, Sora, Tatu etc.*
- II. Nume de origine cărturărească, luate din cărți populare: *Aladin, Alexandru, Cleopatra, Machedon, Medena, Ruxanda etc.*
- III. Nume de origine veche slavă, împrumutate în epoca migrațiunii acestora sau aduse direct: *Bogdan, Radu, Stroe, Vlad etc.*
- IV. Nume împrumutate de la alte popoare: *Basarab, Coman etc.*
- V. Creații românești recente: *Luminița, Steluța, Mândruța etc.*

Această clasificare se aplică tuturor numelor de botez, însă uneori este dificil de stabilit exact categoria în care se încadrează un nume pentru că nu se cunoaște originea sau calea prin care a pătruns în onomasticonul românesc. Tendințele actuale ale sistemului numelor de botez din Dobrogea contribuie la consolidarea unor anumite categorii de nume în detrimentul altora, care încep să apară mai mult prin documente și arhive decât în uz.

Mai potrivit pentru clasificarea prenumelor actuale ni se pare un alt modelⁱⁱⁱ care împarte din punct de vedere semantic numele de persoane astfel:

Nume devoționale - denominații de ordin mistic, legate de divinitate în sens larg. Această categorie cuprinde:

- a) nume teoforice: *Isabela, Lazăr, Minerva*
- b) nume de sărbători religioase: *Natalia*
- c) nume de sfinți sau nume calendaristice: *Ion, Maria*
- d) nume biblice: *Adam, Eva*

1. **Nume afective** – au apărut ca supranume și reflectă experiența cotidiană, fiind totodată expresia sentimentului omului față de habitatul său. Acestea pot desemna:

- a) ordinea nașterii: *Sextil, Septimiu, Octavian*
- b) bucuria nașterii, semnele prevestitoare, dorința ca noul născut să aibă un destin fericit (nume augurale): *Felicia, Gloria, Lucian*
- c) trăsături fizice caracteristice pozitive sau negative (nume descriptive): *Constantin, Gențiana, Claudiu, Cicerone*
- d) corespondența cu lumea: flori, plante, animale, pietre prețioase, aștri și fenomene naturale, referiri la habitat, proprietate, țară, meserie: *Dalia, Florica, Esmeralda, Viorela*

2. **Nume admirative** – formează o categorie mai puțin omogenă; sunt alese datorită admirației pentru:

- a) un om (erou al unui poem, personaj, sportiv, personalitate istorică): *Adela, Carmen, Otilia, Decebal, Traian*
- b) un popor (exemple aparținând categoriei numelor de familie): *Machidon, Rusu, Rațiu, Sârbu, Tătaru, Vlah*
- c) o cultură - nume ideologice, nume de vedete etc.: *Madona, Nadia, Sabrina, Enrico etc.*

Observăm că de cele mai multe ori clasificările nu se referă numai la numele de botez, ci la toate numele existente în onomasticonul românesc. Trebuie să subliniem că numele de botez nu au caracter stabil în comparație cu numele de familie. Unele prenume nu se mai folosesc astăzi și au rămas doar în documente, altele s-au transformat în nume de familie în forma inițială sau în forme derivate și se transmit din generație în generație. Este firesc ca în încercarea de a clasifica numele de familie să se țină cont de numele de botez, dar nu și invers. Prenumele, calendaristic sau laic, este dat unei persoane în funcție de numeroși factori ce se schimbă în timp. Așadar pentru a analiza sistemul numelor de botez actual din Dobrogea trebuie să cunoaștem factorii care l-au determinat. Considerăm mai potrivit al doilea model de clasificare deoarece cuprinde toate categoriile de nume de botez prezente în sistemul actual și reflectă raportul dintre numele calendaristice / devoționale și cele laice / afective și admirative. Vom anticipa concluziile afirmând că se regăsește în această clasificare faptul că numele devoționale sunt mai puțin numeroase, dar mai frecvente, în timp ce numele afective și cele admirative au un inventar bogat, însă cifra de frecvență este mai mică decât a celor din prima categorie.

La nivel sincron, se manifestă unele tendințe ale sistemului antroponimic românesc^{iv}: evitarea antroponimelor românești tradiționale, în special în mediul urban, și înlocuirea lor cu forme diminutive și hipocoristice; interesul pentru numele străine; înmulțirea cuvintelor care alcătuiesc numele individual este o manifestare a îndepărtării de ceea ce tradiția impusese în onomastica românească, și anume: prenumele format dintr-un singur cuvânt.

Influența modei asupra numelor de persoană este datorată unor factori extralingvistici și are mai multe surse, dintre care cea livrescă oferă un bogat material antroponimic. *Carmen, Mioara, Rodica, Dan, George, Lorelei* sunt numai câteva dintre numele livrești care au devenit frecvente datorită personajelor numite astfel.

Moda se manifestă și la hipocoristicele masculine și feminine formate (după model american) cu ajutorul finalei *-i*. În ceea ce privește grafia, *-i* apare adesea sub forma originară, deci ca *-y*. „Teoretic vorbind, cred că nu există nume românești care, sub forma unui hipocoristic, să nu poată primi această finală.”^v

Cele mai clare și mai convingătoare dovezi de scurtare a numelor ni le furnizează prenumele calendaristice, a căror etimologie este indiscutabilă: „hipocoristice ca *Mișa, Sașa* (de la *Mihai, Alexandru*) s-au produs, evident, prin scurtarea numelor originale”^{vi}.

Acest aspect este urmarea faptului că numele nu mai au încărcătura semantică și nu mai sunt analizabile; nici cei ce le poartă, nici cei ce le dau nu știu să le interpreteze din punct de vedere etimologic, ceea ce duce la imposibilitatea de a împărți numele în părțile componente în locul unei scurtări, urmate sau nu de sufixe. Cele mai frecvente modalități de formare a hipocoristicelor sunt accidentele fonetice (afereza, apocopa și sincopa).

Factorii estetici care îi determină pe părinți să aleagă acele prenume frumoase prin îmbinarea armonioasă a sunetelor, alături de spiritul de imitație și de modă, determină pentru o anumită perioadă tendința sistemului antroponimic românesc. În prezent o sursă de inspirație pentru numele laice este mass-media, influența filmelor sud-americane fiind deja prezentă în antroponimia românească.

În ceea ce privește raportul dintre numele de botez calendaristice și cele laice putem afirma că numele calendaristice sunt mai puțin numeroase (aproximativ 1200)^{vii}, dar cu o frecvență

deosebită și cu o mare putere de derivare, în timp ce numele laice sunt mai multe, dar cu mai puține variante antroponimice și cu o distribuție teritorială diferită.

Pentru a evidenția raportul dintre numele de botez calendaristice și cele laice la nivel sincron vom prezenta situația numelor de botez din Dobrogea între anii 1995-1999. Ca tendință generală a acestei perioade se constată adaosul numelor străine la nume vechi ale onomasticonului românesc. Din întregul inventar de nume, aproximativ 40% sunt nume duble.^{viii}

Nume duble de botez masculine: *Adin - Robert, Alexandru - Mario, Andrei - Alberto, Andrei - Cezar, Andrei - Ciprian, Andrei - Eduard, Andrei - Robert, Dragoș - Romario, Dumitru - Mario, George - Ricardo, Ionuț - Robert, Mihai - Robert, Nicolae - Denis, Nicoale - Roberto, Petre - Orlando etc.*

Nume duble de botez feminine: *Alexandra - Geanina, Ana - Silvia, Ana - Sorina, Ana - Raluca, Ana - Miruna, Anda - Vanessa, Andra - Bianca, Andra - Raluca, Diana - Debora, Elena - Bianca, Elena - Isabela, Elena - Loredana, Elena - Melisa, Elena - Tereza, Ioana - Patricia, Ioana - Carla, Ioana - Roberta, Maria - Amelia, Maria - Beatrice, Maria - Carla, Maria - Mirabella etc.*^{ix}

Numele calendaristice, în ciuda pierderii semnificației și a magiei, continuă să fie prezente și frecvente în sistemul antroponimic românesc, combinațiile în care apar fiind uneori surprinzătoare.

Enumerăm, în ordine alfabetică, numele de botez frecvente în Dobrogea însoțite de cifra de frecvență. Am împărțit în două categorii numele (prenume masculine și prenume feminine), iar cifra de frecvență se referă atât la frecvența în întreg sistemul antroponimic românesc, cât și la Dobrogea, regiunea care face obiectul studiului nostru.^x Pentru a evidenția evoluția numelor de botez am menționat transformările fonetice survenite (acolo unde apar), dihotomia nume laic - nume calendaristic și perioada atestării prenumelor. Pentru cele la care există documente în care apar menționate am citat anul primei atestări^{xi}, iar pentru celelalte secolul.

Prenume masculine	Cifra de frecvență pe țară	Cifra de frecvență în Dobrogea	Observații	Perioada primelor atestări
Adrian	144427	7995	n. calendaristic	sec. al XIX-lea
Alexandru	236429	10445	n. calendaristic	1431
Alin	37398	673	n. laic	sec. al XIX-lea
Andrei	94373	3994	n. calendaristic	1459
Anghel	10233	735	n. laic	1402
Anton	22647	1005	n. calendaristic	1425
Arpad	15319	15	n. laic	sec. al XVIII-lea
Augustin	17456	223	n. calendaristic	sec. al XIX-lea
Aurel	94715	4529	n. calendaristic	sec. al XVIII-lea
Aurelian	18232	1175	n. laic	sec. al XIX-lea
Bogdan	53944	3072	n. laic	1469
Călin	16118	247	n. laic	1391
Carol	15807	118	n. laic	sec. al XVIII-lea
Cătălin	56636	3595	n. laic	sec. al XVIII-lea
Ciprian	38445	1531	n. calendaristic	sec. al XVIII-lea
Claudiu	39585	1963	n. laic	sec. al XIX-lea
Constantin	439114	21182	n. calendaristic	1412
Cornel	48768	2165	n. laic	sec. al XIX-lea
Corneliu	19013	885	n. calendaristic	sec. al XIX-lea

Cosmin	33942	1838	n. laic	sec. al XVI-lea
Costache	19434	530	n. laic - deriv.	sec. al XVI-lea
Costel	57624	3742	n. calendaristic- dim.	sec. al XIX-lea
Costică	34001	1865	n. calendaristic - dim.	sec. al XIX-lea
Cristian	103873	7136	n. calendaristic	sec. al XIX-lea
Cristinel	18192	471	n. calendaristic - dim.	sec. al XIX-lea
Dan	52749	2469	n. calendaristic	1385
Daniel	116501	6911	n. calendaristic	1495
Dănuț	34423	1699	n. calendaristic - dim.	sec. al XVI-lea
Dorel	26940	561	n. laic - dim.	sec. al XIX-lea
Dorin	27935	930	n. laic	sec. al XIX-lea
Doru	18328	1069	n. laic - hip.	sec. al XIX-lea
Dragoș	23181	1622	n. laic	1466
Dumitru	287169	18926	n. calendaristic	1387
Eduard	11450	613	n. laic	sec. al XIX-lea
Emil	47003	1698	n. laic	sec. al XIX-lea
Emilian	12404	535	n. calendaristic	sec. al XIX-lea
Eugen	48259	2730	n. calendaristic; <i>ev</i> □ <i>eu</i>	sec. al XIX-lea
Florea	43667	1883	n. laic	1514
Florian	35144	1076	n. laic	sec. al XIX-lea
Florin	159183	8293	n. laic	sec. al XIX-lea
Gabriel	66961	4255	n. calendaristic	sec. al XIX-lea
Gavril	23842	145	n. laic	1388
Gavrilă	10543	285	n. laic	1388
Gelu	11357	538	n. laic - hip.	sec. al XVI-lea
George	67120	6925	n. laic	sec. al XIX-lea
Gheorghe	662265	31531	n. calendaristic	1417
Gheorghită	15637	753	n. calendaristic - dim.	sec. al XVI-lea
Grigor(i)e	45183	1898	n. calendaristic; <i>ie</i> > <i>e</i>	1494
Ilie	111072	4866	n. calendaristic	1510
Ioan	556312	6930	n. calendaristic; <i>oa</i> □ <i>o</i>	1247
Ion	490183	31784	n. calendaristic	sec. al XIV-lea
Ionel	114854	6421	n. calendaristic - dim.	sec. al XIX-lea
Ionuț	105269	7044	n. calendaristic - dim.	sec. al XIX-lea
Iosif	76445	483	n. calendaristic	1450
Istvan	26863	16	n. laic	sec. al XVIII-lea
Iulian	64882	4458	n. calendaristic	sec. al XIX-lea
Iuliu	14282	105	n. laic	sec. al XIX-lea
Laurențiu	35443	3285	n. calendaristic; <i>a</i> > <i>au</i>	sec. al XIX-lea
Levente	11978	6	n. laic	sec. al XIX-lea
Liviu	50912	2200	n. laic	sec. al XIX-lea
Lucian	50313	3061	n. calendaristic	sec. al XVI-lea
Ludovic	16461	57	n. laic	sec. al XIX-lea
Marcel	34266	1922	n. laic	sec. al XIX-lea
Marian	148142	12138	n. calendaristic	sec. al XIX-lea
Maricel	11101	304	n. laic - dim.	sec. al XVI-lea
Marin	126533	6697	n. calendaristic	1400

Marius	134938	6412	n. laic	sec. al XIX-lea
Mihai	234758	11070	n. calendaristic	1400
Mihail	39082	1794	n. calendaristic	1400
Mihăiță	12478	673	n. calendaristic - dim.	sec. al XIX-lea
Mircea	77889	3660	n. laic	1386
Neculai	87575	4538	n. calendaristic; $e \rightarrow i$	sec. al XIX-lea
Nelu	16175	915	n. calendaristic - hip.	sec. al XIX-lea
Nicola(i)e	294970	14858	n. calendaristic; $e \rightarrow ie$	sec. al XIX-lea
Nicu	20574	1813	n. calendaristic - hip.	sec. al XIX-lea
Nicula(i)e	34388	4001	n. calendaristic; $o \rightarrow u$; $e \rightarrow ie$	sec. al XIX-lea
Nicușor	20901	1269	n. calendaristic; dim.	sec. al XIX-lea
Octavian	24857	1170	n. laic	sec. al XIX-lea
Ovidiu	47342	907	n. laic	sec. al XIX-lea
Paul	41877	2485	n. calendaristic	sec. al XIX-lea
Pavel	33243	1230	n. calendaristic	1453
Petre	73571	6059	n. calendaristic	1421
Petrică	30614	3025	n. calendaristic - dim.	sec. al XVIII-lea
Petru	130628	1793	n. calendaristic	1421
Radu	61214	2767	n. laic, hip.	1351
Răzvan	25454	1352	n. laic	sec. al XVI-lea
Remus	14663	439	n. laic	sec. al XIX-lea
Robert	31645	1103	n. laic	sec. al XIX-lea
Romeo	10109	605	n. laic	sec. al XIX-lea
Sandu	13122	809	n. calendaristic - hip.	sec. al XIX-lea
Sebastian	16606	436	n. calendaristic	sec. al XIX-lea
Sergiu	19062	518	n. calendaristic	sec. al XIX-lea
Silviu	27072	1450	n. laic	sec. al XIX-lea
Simion	26206	1044	n. calendaristic	1437
Sorin	59998	3105	n. laic	sec. al XIX-lea
Stan	15366	958	n. laic	1390
Ștefan	136546	7731	n. calendaristic	1425
Stefan	50531	2534	n. calendaristic	sec. al XIX-lea
Stelian	28520	1757	n. calendaristic	sec. al XIX-lea
Teodor	49206	1248	n. calendaristic	sec. al XVI-lea
Tiberiu	21851	559	n. laic	sec. al XIX-lea
Toader	25886	1287	n. calendaristic ; $o \rightarrow oa$	sec. al XVII-lea
Toma	14545	496	n. calendaristic	1482
Traian	46782	2027	n. laic	sec. al XIX-lea
Tudor	33230	2929	n. calendaristic ; $eo > o \rightarrow u$	1412
Valentin	63090	4742	n. laic	sec. al XIX-lea
Valeriu	21623	1360	n. laic	sec. al XIX-lea
Vasile	489956	20807	n. calendaristic; $b > v$	1518
Vasilică	13537	1088	n. calendaristic; dim.	sec. al XVIII-lea
Victor	62886	3362	n. calendaristic	sec. al XIX-lea
Viorel	104861	4269	n. calendaristic - dim.	sec. al XIX-lea

Virgil	25057	1249	n. calendaristic	sec. al XIX-lea
Vlad	15586	685	n. laic	1388

Prenume feminine	Cifra de frecvență pe țară	Cifra de frecvență în Dobrogea	Observații	Perioada primelor atestări
Adela	21160	729	n. laic	sec. al XIX-lea
Adina	21838	952	n. laic - deriv.	sec. al XIX-lea
Adriana	71251	3428	n. calendaristic	sec. al XIX-lea
Alexandra	67219	3767	n. calendaristic	1567
Alexandrina	34559	1627	n. laic	sec. al XIX-lea
Alina	86718	4897	n. laic	sec. al XIX-lea
Ana	363225	10642	n. calendaristic	1509
Anamaria	21294	1203	n. laic - compus	sec. al XIX-lea
Anca	44145	2310	n. laic; deriv.	1479
Ancuța	16384	543	n. laic - dim.	sec. al XVI-lea
Andreea	74980	3856	n. laic; <i>e□lea</i>	sec. al XVI-lea
Aneta	25217	2245	n. laic	sec. al XIX-lea
Angela	46852	1738	n. laic; <i>ghe>ge</i>	sec. al XIX-lea
Angelica	21854	1018	n. laic - dim.	sec. al XIX-lea
Anica	61006	3631	n. calendaristic - dim.	sec. al XVI-lea
Anișoara	30618	2143	n. calendaristic - dim.	sec. al XIX-lea
Anuța	10010	118	n. calendaristic - dim	sec. al XVII-lea
Aurelia	74138	3543	n. calendaristic	sec. al XIX-lea
Aurica	53665	2686	n. laic - dim.	sec. al XIX-lea
Aurora	17693	844	n. laic	sec. al XIX-lea
Bianca	16956	547	n. laic	sec. al XIX-lea
Camelia	40782	2650	n. laic	sec. al XIX-lea
Carmen	62568	3503	n. laic	sec. al XIX-lea
Cătălina	26316	1174	n. laic	1497
Catinca	16488	403	n. laic - hip.	sec. al XIX-lea
Cecilia	11310	437	n. calendaristic	sec. al XIX-lea
Claudia	47754	2258	n. laic	sec. al XIX-lea
Constanța	47321	1995	n. laic	sec. al XIX-lea
Constantina	29870	1640	n. calendaristic	sec. al XIX-lea
Corina	31993	1629	n. laic - deriv.	sec. al XIX-lea
Cornelia	59658	2785	n. calendaristic	sec. al XIX-lea
Cristina	119508	6540	n. calendaristic - deriv.	sec. al XIX-lea
Dana	15727	467	n. laic - hip.	sec. al XVI-lea
Daniela	126274	7668	n. calendaristic	sec. al XIX-lea
Delia	11874	165	n. laic	sec. al XIX-lea
Diana	35332	1240	n. laic	sec. al XIX-lea
Doina	49060	2475	n. laic	sec. al XVIII-lea
Domnica	26122	1262	n. calendaristic - dim.	sec. al XIX-lea
Dorina	47377	1920	n. laic - deriv.	sec. al XIX-lea
Dumitra	37952	3953	n. calendaristic	1526

Ecaterina	81290	3821	n. calendaristic	1529
Elena	690603	34527	n. calendaristic	1466
Eleonora	20873	697	n. laic	sec. al XIX-lea
Elisabeta	138575	3218	n. calendaristic; $v > b$	1493
Elvira	13798	342	n. laic	sec. al XIX-lea
Emilia	56437	2104	n. laic	sec. al XIX-lea
Erika	12445	33	n. laic	sec. al XIX-lea
Eugenia	77270	4271	n. calendaristic; $ev > eu$	sec. al XVII-lea
Eva	35396	199	n. laic	sec. al XIX-lea
Felicia	24018	999	n. calendaristic	sec. al XIX-lea
Filofteia	16549	433	n. calendaristic	sec. al XIX-lea
Floarea	162499	3608	n. laic	1527
Florentina	52251	4425	n. calendaristic - deriv.	sec. al XIX-lea
Florica	77556	4877	n. calendaristic - dim.	1597
Florina	33720	1111	n. calendaristic - deriv.	sec. al XIX-lea
Gabriela	89756	5160	n. calendaristic	sec. al XIX-lea
Georgeta	103458	7678	n. laic	sec. al XIX-lea
Georgiana	35874	3760	n. laic; deriv.	sec. al XIX-lea
Geta	11751	692	n. laic - hip.	sec. al XIX-lea
Gheorghita	37585	1002	n. calendaristic - dim.	sec. al XIX-lea
Gherghina	29769	3439	n. laic - deriv.	sec. al XIX-lea
Gina	13756	834	n. laic - hip.	sec. al XIX-lea
Ileana	142599	3721	n. calendaristic - deriv.	sec. al XVI-lea
Ilinca	14538	675	n. laic - deriv.	sec. al XVI-lea
Ilona	16686	68	n. laic	sec. al XVI-lea
Ioana	271278	13459	n. calendaristic	1488
Ionela	61936	4069	n. calendaristic - dim.	sec. al XIX-lea
Ionica	15936	1056	n. calendaristic - dim.	sec. al XIX-lea
Irina	71932	2807	n. calendaristic	1508
Irma	10176	13	n. laic	sec. al XIX-lea
Iulia	26514	1244	n. laic	sec. al XIX-lea
Iuliana	78240	3110	n. calendaristic - deriv.	sec. al XIX-lea
Lăcrămioara	18583	1028	n. laic - deriv.	sec. al XIX-lea
Laura	36414	2126	n. laic	sec. al XIX-lea
Lavinia	15282	857	n. laic	sec. al XIX-lea
Lenuta	52341	3329	n. laic - hip. dim.	1562
Leontina	10051	203	n. laic - deriv.	sec. al XIX-lea
Lidia	22926	823	n. calendaristic	sec. al XIX-lea
Liliana	65556	4203	n. laic	sec. al XIX-lea
Lina	11937	459	n. laic; hip.	sec. al XIX-lea
Livia	28100	614	n. calendaristic	sec. al XIX-lea
Loredana	27324	1013	n. laic	sec. al XIX-lea
Lucia	37277	1338	n. laic	sec. al XIX-lea
Lucica	22391	1394	n. laic; dim.	sec. al XIX-lea
Lucreția	40093	1012	n. laic	sec. al XIX-lea
Luminița	37653	2309	n. laic - dim.	sec. al XIX-lea
Mădălina	25717	2147	n. laic - deriv.	sec. al XVI-lea
Magdalena	29541	960	n. calendaristic - deriv.	1472

Marcela	22398	1532	n. laic	sec. al XIX-lea
Margareta	55993	1341	n. laic	1384
Maria	1143282	41045	n. calendaristic	1428
Mariana	185610	10944	n. laic - deriv.	sec. al XIX-lea
Maricica	20651	633	n. laic - dim.	sec. al XVI-lea
Marilena	13573	812	n. laic - compus	sec. al XIX-lea
Marina	12759	760	n. calendaristic; deriv.	1424
Marinela	30160	1379	n. laic - compus	sec. al XIX-lea
Marioara	61030	3748	n. calendaristic; dim.; <i>ă□a</i>	sec. al XIX-lea
Marta	11134	130	n. calendaristic	1414
Mihaela	174167	10069	n. calendaristic	sec. al XIX-lea
Mioara	21950	1517	n. laic; deriv.	sec. al XIX-lea
Mirela	53556	3897	n. laic	sec. al XIX-lea
Monica	47492	1769	n. laic - deriv.	sec. al XIX-lea
Nastasia	11573	968	n. calendaristic - hip.	1472
Natalia	22405	1104	n. calendaristic	sec. al XIX-lea
Nicoleta	92102	7156	n. laic	sec. al XIX-lea
Niculina	47836	3566	n. laic - deriv.	sec. al XIX-lea
Oana	39233	1783	n. laic - hip.	1488
Olga	23030	1078	n. calendaristic	1488
Olimpia	16676	781	n. laic	sec. al XIX-lea
Otilia	11657	360	n. laic	sec. al XIX-lea
Paraschiva	56302	4027	n. calendaristic; <i>e□i</i>	1495
Paula	21202	1483	n. calendaristic	sec. al XIX-lea
Paulina	16676	1152	n. calendaristic; deriv.	sec. al XIX-lea
Petra	11153	650	n. calendaristic	1546
Petronela	16173	321	n. laic - compus	sec. al XIX-lea
Petruța	10802	479	n. calendaristic - dim.	sec. al XVII-lea
Rada	19096	1414	n. laic - hip.	1499
Raluca	26899	1796	n. laic	sec. al XVII-lea
Ramona	39979	1321	n. laic	sec. al XIX-lea
Rodica	94639	4100	n. laic	sec. al XIX-lea
Roxana	36325	1598	n. laic	1556
Rozalia	49422	192	n. laic	sec. al XIX-lea
Sabina	11840	279	n. calendaristic - deriv.; <i>v>b</i>	sec. al XIX-lea
Sanda	17331	1006	n. laic - hip.	1575
Silvia	58961	2455	n. laic	sec. al XIX-lea
Simona	58544	2912	n. laic	sec. al XIX-lea
Sofia	26117	1185	n. calendaristic	1462
Sorina	11631	349	n. laic - deriv.	sec. al XIX-lea
Stana	19458	1399	n. laic - hip.	1425
Stanca	11701	664	n. laic - deriv.	1480
Ștefana	17921	2010	n. calendaristic - deriv.	1597
Ștefania	18765	992	n. calendaristic - deriv.	1599
Stela	20926	1398	n. laic - hip.	sec. al XIX-lea

Steliana	13313	995	n. laic	sec. al XIX-lea
Steluța	11700	936	n. laic - dim.	sec. al XIX-lea
Susana	29450	297	n. laic	sec. al XIX-lea
Tatiana	17656	885	n. laic	1588
Teodora	25386	1274	n. calendaristic; <i>eo□b</i>	1479
Terezia	18885	180	n. calendaristic	sec. al XIX-lea
Tinca	12840	650	n. laic - hip.	sec. al XIX-lea
Tudora	22967	3292	n. calendaristic ; <i>o□u</i>	1519
Valentina	35044	3048	n. calendaristic - deriv.	sec. al XIX-lea
Valeria	47203	1359	n. calendaristic	sec. al XIX-lea
Valerica	18536	1079	n. calendaristic - dim.	sec. al XIX-lea
Vasilica	70245	6292	n. calendaristic - dim.	1535
Veronica	59204	2209	n. calendaristic - dim.	sec. al XIX-lea
Victoria	68764	3633	n. calendaristic	sec. al XIX-lea
Violeta	33728	2085	n. laic	sec. al XIX-lea
Viorica	131611	4340	n. laic - dim.	sec. al XIX-lea
Virginia	28129	1403	n. laic	sec. al XIX-lea

Observăm că unele nume calendaristice, deși sunt atestate încă din secolul al XV-lea nu sunt foarte frecvente, ele fiind resimțite ca nume admirative. Cele mai frecvente sunt numele calendaristice care se încadrează în categoria numelor devoționale. Acestea au demonstrat și o mare putere derivativă, fiind prezente și ca derivate sau hipocoristice întâlnite ca formule denominative oficiale frecvente în inventarul numelor de botez actuale. Numele laice au pătruns în sistemul românesc mai ales în secolul al XIX-lea și nu au cifra de frecvență foarte mare, însă încep să fie tot mai numeroase. Acestea se încadrează în categoria numelor afective și apar uneori în combinație cu un nume admirativ sau devoțional. Lista prenumelor afective și admirative este cea care se îmbogățește prin împrumuturi recente din alte sisteme antroponimice sub influența diferiților factori. Puterea derivativă a acestora este redusă, prezentând variante numai acele prenume care s-au adaptat sistemului românesc și care sunt resimțite de purtători ca fiind românești.

În sistemul antroponimic românesc se remarcă existența unui număr de prenume izolate, care au frecvență foarte mică. Sunt fie achiziții recente (creații sau împrumuturi), fie elemente pe cale de a fi eliminate din sistem (aceasta este o ipoteză care poate fi verificată în diacronie). În secvența lexicală a numelor de botez a unui individ, partea activă coincide, în general cu grupul de prenume frecvente, partea pasivă se poate subîmpărți în mai multe zone (disponibilități, arhaisme, neologisme).^{xii}

Factorii care determină atribuirea numelui unui copil sunt: factorul religios, tradiția familială și locală, factorii social-politici, culturali, dorința de unicitate, cei estetici și moda. În funcție de aceștia se modifică și raportul dintre numele de botez calendaristice și cele laice. Acesta este favorabil numelor calendaristice în ceea ce privește frecvența și variantele antroponimice, iar în ce privește numărul este favorabil celor laice, deși unele dintre acestea au fost trecute în calendar, dar nu sunt încă resimțite ca fiind calendaristice (*Xenia, Victor, Victoria, Virgil, Zaharia, Zoe*), iar altele sunt considerate calendaristice, dar sunt variante antroponimice ce și-au căpătat statut de nume de botez.

Prenumele cu frecvență redusă întâlnite atât în Dobrogea, cât și în întreg sistemul antroponimic românesc sunt împrumuturi recente sau variante ale unor nume de botez calendaristice care nu sunt frecvente. Aceste nume pot fi încadrate în categoria numelor admirative sau afective.

a) Prenume masculine^{xiii}:

Achim, Adalbert, Adam, Adelin, Adi, Albert, Alecu, Alex, Alexe, Alfred, Angel, Antonel, Antonie, Antonio, Antoniu, Apostol, Arcadie, Arnold, Aron, Aurică, Avram, Badea, Barbu, Bebe, Benjamin, Benone, Casian, Cezar, Codruț, Costin, Costinel, Cristache, Cristea, Cristi, Dacian, Damian, Darius, David, Dănilă, Decebal, Desideriu, Dimitrie, Dinu, Dionisie, Dobre, Dominic, Dorian, Dorinel, Dragomir, Dumitrel, Elvis, Emanoil, Emanuel, Enache, Ene, Ernest, Eusebiu, Fabian, Fănică, Felician, Felix, Ferdinand, Filip, Flavius, Florentin, Florică, Florinel, Georgel, Georgian, Georgică, Gherasim, Ghiță, Giani, Gică, Gicu, Gigel, Gigi, Gligor, Gligore, Hans, Horațiu, Horea, Horia, Iacob, Iancu, Ilarie, Iliuță, Ioachim, Ionică, Ioniță, Iordache, Iordan, Iorgu, Irimia, Irinel, Iulică, Iulius, Iustin, Jan, Jean, Jenică, Leon, Leonard, Leonte, Leontin, Lică, Lilian, Livius, Luca, Manole, Manuel, Marcu, Marinel, Marinică, Martin, Marton, Matei, Maxim, Mădălin, Mihalache, Milan, Mirel, Miron, Mișu, Mitică, Moise, Mugurel, Năstase, Neagu, Ninel, Nistor, Octav, Olimpiu, Oliver, Oprea, Pal, Panait, Pantelimon, Paraschiv, Pascu, Paulică, Pătru, Păun, Peter, Petrache, Petrea, Petrișor, Petronel, Petruș, Petruț, Pompei, Pompiliu, Puiu, Rafael, Rareș, Raul, Răducu, Relu, Ricard, Roland, Roman, Romel, Romică, Romulus, Ruben, Rudolf, Rusalin, Sabin, Samir, Samoilă, Samoilă, Samuel, Sava, Savu, Septimiu, Sevastian, Sever, Sigismund, Silvestru, Solomon, Sorinel, Spiridon, Stancu, Stănel, Stelică, Stere, Stoian, Stoica, Ștefăniță, Tache, Tănase, Teofil, Terez, Theodor, Tiberius, Tică, Titi, Titu, Titus, Tudor, Toni, Trandafir, Tudorache, Tudorel, Valer, Valerian, Valerică, Vasilie, Vicențiu, Vilhelm, Vintilă, Virgiliu, Vladimir, Vlăduț, Voicu, Zaharia, Zaharie, Zamfir.

b) Prenume feminine^{xiv}:

Adelina, Agafia, Aglaia, Agnes, Agneta, Agripina, Agurița, Aida, Alice, Alisa, Amalia, Amelia, Anastasia, Anda, Andra, Andrada, Anghelina, Ani, Anicuța, Anisia, Anita, Anița, Antoaneta, Antoneta, Antonica, Argentina, Aristița, Aritina, Aspazia, Aneta, Augustina, Aura, Beatrice, Berta, Brigitta, Brândușa, Carla, Carolina, Cassandra, Catarina, Cati, Catița, Catrina, Călina, Cerasela, Cezarina, Chira, Clara, Clementina, Coca, Codruța, Constanda, Cosmina, Costina, Crenguța, Crina, Cristiana, Daciana, Dafina, Daiana, Dadi, Denis, Denisa, Didina, Dina, Dobra, Dobrița, Dochia, Doinița, Domnița, Dora, Dorica, Drăguța, Dumitrița, Edina, Edit, Edita, Edith, Eliza, Ella, Emanuela, Emma, Estela, Etelca, Eudochia, Eufrosina, Evdochia, Evelina, Fănică, Firuța, Flavia, Flora, Florența, Floriana, Floricica, Florinela, Florița, Francisca, Frăsina, Frusina, Gabi, Garofița, Geanina, Genica, Genoveva, Georgica, Gherghina, Ghizela, Gianina, Gica, Gizella, Grațielă, Greta, Hareta, Helga, Hermina, Hilda, Ida, Iliana, Imola, Ingrid, Iolanda, Iordana, Iosana, Iosefina, Iren, Isabela, Iudit, Iudita, Iulica, Iustina, Ivana, Izabella, Jana, Janeta, Janina, Jeana, Jeni, Jenica, Joița, Julianna, Larisa, Leana, Lelia, Lena, Leonora, Letiția, Lia, Liana, Lica, Ligia, Lili, Lilica, Lisaveta, Lixandra, Lizica, Lorena, Luciana, Ludovica, Luiza, Magda, Magdalena, Magdolina, Manuela, Mara, Maranda, Marghioala, Marica, Maricela, Marieta, Marinica, Marița, Mariuța, Matild, Matilda, Mândica, Mândița, Măriuca, Măriuța, Melania, Melinda, Mia, Mihăița, Milica, Mimi, Mina, Minerva, Minodora, Mirabela, Miruna, Mitica, Mitra, Mitrița, Mița, Mona, Nadia, Narcis, Narcisa, Natalița, Neacșa, Neaga, Neculina, Nedelea, Nela, Neli, Neluța, Nicolina, Nicolita, Nicuța, Nina, Nița, Noema, Noemi, Norica, Nuța, Octavia, Ofelia, Olguța, Olivia, Oltea, Onița, Oprica, Oprița, Ortansa, Pamela, Parasca, Patricia, Păuna, Persida, Petria, Petrica, Petrina, Piroška, Polina, Polixenia, Pompilia, Profira, Rachila, Rafila, Raveca, Raveica, Rădița, Rebeca, Reghina, Regina, Reka, Renata, Renate, Rozica, Rozina, Rucsanda, Ruja, Rusanda, Ruxanda, Ruxandra, Safta, Salvina, Sara, Savestița, Saveta, Săftica, Săndica, Sevastița, Sidonia, Silvica, Simina, Șița, Sânziana, Smaranda, Sofica, Sofița, Soltana, Sonia, Sora, Sorica, Speranța, Stănică, Stelica, Steriana, Sultana, Ștefana, Ștefania, Tabita, Tamara, Tania, Tanța, Tasia, Tereza, Tincuța, Titiana, Titina, Tita, Trandafira, Tudorița, Vali, Varvara, Vasilca, Vasilichia, Venera, Vera, Vergilia, Vergina, Verginica, Veroana, Verona, Veta, Veturia, Vica, Victorița, Vilhelmina, Vilma, Vioara, Viola, Viorela, Virginica, Vironica, Voica, Voichița, Zamfira, Zenovia, Zina, Zinca, Zinica, Zita, Zâna, Zoe, Zoia, Zoica, Zoița, Zorica, Zorița.

Putem afirma că raportul dintre numele calendaristice și cele laice nu este constant, fiind influențat de o multitudine de factori. Acest raport s-a modificat în decursul anilor, iar inventarul de nume s-a îmbogățit în diferite etape, așa încât sistemul antroponimic actual este variat și complex. În categoria numelor calendaristice sunt incluse atât nume preluate din surse religioase, cât și variantele antroponimice ale numelor de botez. Varietatea provine tocmai din puterea numelor de botez calendaristice de a forma derivate, diminutive și hipocoristice și de permite combinarea cu un alt nume. În categoria numelor laice pătrund tot mai multe nume împrumutate, iar cele care s-au adaptat sistemului antroponimic românesc permit formarea diminutivelor. Numărul prenumelor laice este tot mai mare sub influența modei și a dorinței de unicitate a numelui copilului din partea celui care îl atribuie. Combinațiile în care apar numele de botez laice sunt surprinzătoare, dar de cele mai multe ori se combină cu câte un nume calendaristic.

NOTE :

Abrevieri:

deriv. = formă derivată
dim. = diminutiv
hip. = hipocoristic
n. = nume
sl. = slav
vsl. = vechi slav

THE RELATION BETWEEN CHRISTIAN AND LAY NAMES IN THE PRESENT ANTHROPONYMIC SYSTEM IN DOBROGEA

– Abstract –

This article is a synchronic analysis of the relation between Christian and lay names registered in Dobrogea from 1996 to 1999.

The names are classified after the former models and there are mentioned the factors which have influence upon the anthroponymic system. The Christian names are less numerous but with a big derivative power, while the lay ones are more but with less anthroponymical variants and with a different territorial distribution.

There are alphabetical registered in a table the male and female names with the number of frequency in our country and in Dobrogea, the period of the first certify; there are also mentioned the names with a small frequency. The lay names are often combined with the Christian ones because of the double name tendency. Bolocan, *Inventar*, 388

ⁱ Am analizat numele de botez cuprinse în listele Serviciului de Evidența Populației dintre anii 1996 - 1999, la populația de etnie română.

ⁱⁱ N. A. Constantinescu, *DOR*, XLIV-XLV

ⁱⁱⁱ Enzo la Stellatt, *Santi e Fanti - dizionario*, apud Tatiana Petrache, *Dicționar Enciclopedic al Numelor de Botez*, Editura Anastasia, București, 1998

^{iv} Tatiana Petrache, *DENB*, 12

^v Iorgu Iordan, *Influența modei*, 48

^{vi} Al. Graur, *Hipocoristice moderne*, 221

- vii Christian Ionescu, *MEO*, 17; N. A. Constantinescu, *DOR*, XV
viii Gheorghe Bolocan, *Inventar*, 374
ix Gheorghe Bolocan, *Inventar*, 378
x vezi Gheorghe Bolocan, *Inventar*. Formulele antroponimice sunt cele oficiale, înscrise în lista Serviciului Evidenței Populației. Hipocoristicele, diminutivele și poreclele uzuale vor face obiectul unui alt studiu.
xi Aspazia Reguș, Corneliu Reguș, *Nume de femei în vechi acte istorice*
xii Ionescu, *Antroponimia*, 40
xiii Gheorghe Bolocan, *Inventar*, 387
xiv Gheorghe Bolocan, *inventar*, 388.

Bibliografie de referință:

- Gheorghe Bolocan *Inventar = Prenumele actuale – inventar și repartii teritorială*, SCO, Craiova, 1999
N.A. Constantinescu *DOR = Dicționar onomastic românesc*, Editura București, 1963
Al. Cristureanu *Latinismul = Latinismul reflectat în numele de familie ale românilor*, în *Lucrări științifice: Filologie*, revistă a Institutului Pedagogic din Oradea, 1971, 27-32
Al. Cristureanu *Opiniile = Opiniile lui Atanasie Marinescu și George Barițiu referitoare la prezența prenumelor latinești livrești în antroponimia românească*, SCO, Craiova, 1999
C. Giurescu *IR = Istoria românilor I*, București, 1975
Simona Goicu *Termeni = Termeni creștini de origine latină în onomastica românească: sânt "sfânt"*, SCO, Craiova, 1999
Al. Graur *NP = Nume de persoane*, Editura Științifică, București, 1965
Christian Ionescu *MEO = Mică Enciclopedie Onomastică*, Editura Enciclopedică Română, București, 1975
Christian Ionescu *Sistemul antroponimic românesc în secolul al XIV-lea și al XV-lea*, SCL, XXI, 1980, nr. 3, 243-252
Christian Ionescu *Observații asupra sistemului antroponimic românesc*, LR, XXV, 1976, nr. 5, 519-528
Christian Ionescu *Antroponimia = Antroponimia românească*, teză de doctorat, București, 1979
Iorgu Iordan *DNFR = Dicționar al numelor de familie românești*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1983
Iorgu Iordan *Influența = Influența modei asupra numelor de persoane*, LR, XXVII, 1979, nr. 1, 41-49
Tatiana Petrache *DENB = Dicționar Enciclopedic al Numelor de Botez*, Editura Anastasia, București, 1998
Aspazia Reguș, Corneliu Reguș *Nume de femei în vechi acte istorice (sec. XIV - XVI)*, București, 1999
Enzo la Stellatt *Santi e Fanti - dizionario = Santi e Fanti - dizionario dei nomi di persona*, Editura Zanichelli, Bologna, 1993
Nestor Vornicescu *Sfinți români = Sfinți români și apărători ai legii strămoșești*, Editura Mitropoliei Olteniei, Craiova, 1987